

Upravništvo, Ljubljana, Pucanjeva ulica 5.
Telefon št. 11-22, 11-23, 11-24
Kasarni, Ljubljana, Pucanjeva ulica 5.
Telefon št. 11-22, 11-23, 11-24
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta 42
Računi: za ljubljanske pokrajine pri pokrajinskih
zakonodajnih zavodih št. 17.749, za ostale kraje
italijanske Servizio Contr. Contr. Post. No 11-3118
IZKljučno ZASTOPSTVO za oglaševanje iz
Italije in inozemstva ima
Unione Pubblicità Italiana S. A. MILANO

JUTRO

Izhaja vsak dan z razen ponedeljka
Naročnina: 12 mesecev Lir 18,-
za inozemstvo vključno s poštnimi
troški Lir 36,50.
Uredništvo:
Ljubljana, Pucanjeva ulica št. 5. — Telefon
št. 11-22, 11-23, 11-24.
Rokopisi se ne vračajo.
CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la
pubblicità di propaganda italiana ad estero:
Unione Pubblicità Italiana S. A. MILANO.

26 sovražnih letal sestreljenih

Lepi uspehi motornih splavov ob kalabrijski obali

Vrhovno poveljstvo. — Vojno poročilo št. 1190:

Naši motorni splavi, delujoči vzdolž kalabrijske obale, so v zadnjih dnevih zbili 9 sovražnih letal. Eno letalo so razen tega uničili pomorske enote.

Sovražni oddelki so bombardirali Salerno, Catanzaro in nekatere kraje v Campaniji; znatna škoda je povzročena v Salerno.

V hudih bojih so italijanski lovci zbili šest letal, nemški pa sedem, nadaljnjih tri letala je zadelo protiletalsko topništvo in so se razbila na tleh.

General Ambrosio.

Udarci sovražni plovbi

Berlin, 28. avg. s. Mednarodna obveščevalna agencija piše, da je včeraj skupina nemških bojnih letal, prodrla do sicilskih obal in prestrela pred Catanijo skupino angloameriških trgovskih ladij, katere so spremljali lahke edinice in lovci. Ena trgovska ladja z okrog 4000 tonami je bila hudo zadeta in se je nagnila ter ustavila s požarom na krovu. Številne bombe so eksplodirale na spremljalnih ladjah in na izkrčevalnih edinicah, mnoge od teh so se potopile. V naslednjem valu je nem-

Ohlajeno veselje zaradi zasedbe Sicilije

Zanimivo priznanje ameriškega radia — Kljub ogromni premoci Anglosasi niso dosegli odločilnega uspeha

Lizbona, 27. avg. Kakor naglašajo bostonski radio, zaključek bojev v Siciliji, ne glede na napuhnjeno hvalo propagande, niti v Ameriki niti v Angliji ni vzbudil navdušenja. Na osnovi poročil glavnega stana v Severni Afriki, je dejal radijski glasnik, smo pričakovali, da bo na Siciliji prišlo do nekakega Dunkerquea Osi. Namesto tega pa so nemške čete in Luftwaffe polki izvršili pravi pravcati lisičji skok na celino, od koder so namirili svoje topove na naše čete. Naši ženiji so bili še dolgo zaposleni s odstranjevanjem zaprek, zelo umno in spretno nastavljenih na poti našega prodiranja. Celotno general Eisenhower je moral pred zastopniki tiska priznati, da so italijansko-nemške čete delovale izredno spretno ter se bojevale s skrajno odločnostjo.

V ameriških in angleških listih se s priznanjem omenja delo ženičev italijansko-nemških oklopnih divizij, ki so nastavili mine v doslej neznanu količini. Mine so razrušile mostove ter z globokimi jarki zadrale prehod anglosaških čet. S tem so v odlični meri doprinele k možnosti, da so se italijansko-nemške čete na prav si jagen način lahko prepelele na celino.

Skoraj vsi britanski listi se bavijo z Eisenhowerjevo izjavo o zdravstvenem položaju zavezniških sil na Siciliji. Nekd vojaški zdravnik je zatrjeval, da so angloameriške čete dosepele v Messina v stanju popolne izčrpanosti. Siloviti boji in dolgi pohodi po pokrajinah Sicilije so povzročili, da so se angloameriške vojaške bolnice napolnile z množicami vojakov.

Britanski listi še dalje razpravljajo o splošnem pomenu boje za Sicilijo v nadaljnjem razvoju vojaških operacij. Dočim pa »Times« in večina drugih listov pripisujejo veliko važnost, da imajo zavezniški »edaj dobro oporišče na Siciliji za bodoče napade in polete v kakršnem koli pravcu, priliva vojaški strokovnjak »Observer« mnogo vode v to zadovoljstvo ter zatrjuje, da čas dela proti zavezniškim Italijani in Nemci so storili zelo pametno, da se niso zagrizli v postojanke na otoku, ki so nudile zavezniškim zaradi njihove pomorske premoči mnogo ugodnosti, marveč so s spretno taktiko pridobili mnogo na času, ki bo poslej zavezniškim manjkal za bodočo podjetja. Treba je poudariti, pravi pisec, da so na Balkanu zaradi jesenskega deževja nemogoče vsake operacije, dočim je tudi pomorsko delovanje znatno oteženo v jesenskem in zimskem letnem času.

»Manchester Guardian« opozarja na dejstvo, da si je poveljstvo Osi pridobilo dragocena izkustva o izkrčevalni taktiki Anglo-Američanov ter bo to izkustva uporabil pri nadaljnjih napadih na evropsko celino. List pravi, da ni bilo modro, ko so zavezniški odkrili vse svoje karte že pri operacijah na Siciliji.

Iz tega niza razprav o razglabljanju naprednega tiska se lahko zaključijo, da niti Amerika niti Velika Britanija nista preveč zadovoljni z uspehom, marveč se v tisku stalno naglašava vzemirjenje glede na to, da zavezniški kljub petkratni premoči niso dosegli uspeha, ki bi bil odločilne važnosti. Zlasti v Ameriki niso optimisti in zahtevajo radio je odkriti svarilo: Ali je osvojitve Sicilije v splošnem sklopu vojnih dogodkov bja

Junaštvo mladih nemških podmorničarjev

Berlin, 28. avg. s. Z vrstami odlikovanj, vrednih slavne tradicije tega močnega orožja zmage, je bila že črtana hramost najmlajših posadk, ki stalno pomnožujejo vrste nemškega podmorniškega brodogradstva. Nekaj vojni dopisnik je nedavno obiskal v nekem atlantskem oporišču 24letnega poveljnika podmornice, katere posadko tvorijo povprečno 22 let stari fantje, in vendar je ta posadka deček, ki so ob pričetku vojne sedeli še v šolskih klopih in so se nato prostovoljno javili, brž ko je bilo to mogoče, za najbolj tvegane preizkušnje, potopila na enem samem križarjenju in celo v eni sami bitki s sovražnimi konvoji okrog 32.000 ton sovražnega trgovskega brodogradstva.

To ni bil prvi uspeh podmornice, ki je v nekaj mesecih dosegla več kakor spoštovanja vredno stopnjo s svojimi potopitvami. Na drugem križarjenju se je dogodil spopad z iz-

ška skupina bombardirala sovražna skladišča, kjer je nastalo hudo uničenje. Ob vzhodni obali Sicilije, so nemška letala zadela z zažigalnimi lističi sovražne kolone, in zažigala številna motorna sredstva. Italijanska podmornica je torpedirala pred sicilsko obalo dve sovražni torpedovki, ki sta pripadali skupini angleških malhnih edinic.

Lizbona, 27. avg. s. Angleška admirali-teta javljajo izgubo podmorn. »Travallere«. Izgubljena je vsa posadka 65 mož in 6 oficirjev.

Nepopravljiva škoda v Pompejih

Neapelj, 27. avg. s. Katastrofalnih učinkov sovražnega napada na Pompeje, kamor prihajajo arheologi iz vsega sveta v znatne svrhe, se ni moglo v vsej obez-nosti ugotoviti, ker je bomba, ki je porušila polovico muzeja, polovico pa zelo hudo poškodovala, naredila v sobah muzeja velike kuppe ruševin. Najprej bo torej treba zato zbrati predmete, ki jih bo mogoče še rešiti. Na srečo je bil del in sicer najbolj dragoceni del teh predmetov sprav-ljen drugje, kar pa je bilo uničeno ali poškodovano, je vendarle izredne važnosti in neprecenljive vrednosti kot dragocen dokument življenja v Pompejih.

Razkrinkan imperializem angleških vojnih ciljev

Ankara, 27. avg. s. Po poročilih, ki prihajajo zlasti iz Kaira, se dozna, da je vsak dan jači separatistični manever angleških agentov na Siciliji. Agitirajo za načrt ustanovitve zveze vseh otokov v srednjem Sredozemskem morju, ki naj bi se opravičila z razlogi rase. Med prebivalstvom teh otokov, tako trdijo agenti, prevladujejo arno-normanski etnični značaji, ki nimajo ničesar skupnega z romanskimi italijanskimi ljudstvi. Razlika naj bi se kazala v dnevnem življenju in tudi v jeziku. K začetni zvezi naj bi pripadali sprva

Quebeška konferenca je zapustila vtis razočaranja in negotovosti

Angleži in Američani si tudi med seboj niso edini, kako politiko naj izvajajo napram Rusiji

Lizbona, 27. avg. s. Uradno javljajo iz Quebeca, da se bo Churchill ob pričetku prihodnjega tedna zopet sestal z Rooseveltom v Washingtonu.

Buenos Aires, 27. avg. s. Danes zvečer v Quebecu izdano uradno poročilo javlja, da bo angleški ministrski predsednik prebil nekaj dni v Lauretinskem gorovju in se udeležil ribolova. Stalno je v stiku po telefonu in kurirjih s Quebecom. Churchill bo prišel za predsednikom Rooseveltom v Washington ob pričetku prihodnjega tedna.

Bern, 27. avg. s. Vsi komentirajo iz Londona, da potrjujejo neveljavo, ki jo je v javnosti izrazil okoliščina, da ni bilo izdano izbržno uradno poročilo o quebeški konferenci. Dopisnik »Journala de Geneve« pravi med drugim, da postaja vedno nujnejše, da se zavezniški bavi s političnimi vprašanji, ko bi se morali predvsem še z vojaškimi. Angleški listi naglašajo potrebo, da se ne samo ojači vojno delovanje, marveč da se najde tudi nagla odločitev. To stališče zastopajo vsi listi od komunističnega »Daily Workerja« do konservativnega »Daily Telegrapha«. Nekateri levičarji izražajo sum, da hočejo Američani in Angličani sabotirati drugo fronto ter prav po silo osredotočiti vsi pozornost na tihomorsko bojišče. Londonski dopisnik »Basler Nachrichten« pravi, da je quebeška konferenca predvsem podčrtala možnost, da se vojna prenese na Tihni ocean. Dopisnik »Neue Zürcher Zeitung« pravi, da je konferenca povsod vzbujala vtis razočaranja in negotovosti. Isti list nato navaja komunistični »Daily Worker«, ki ugotavlja, da se je nasprotje Rusiji napravil korak nazaj. Splošen vtis je ta, da za sedaj ni pričakovati druge fronte. »Daily Worker« dostavlja hude napade in grožnje na naslov Churchilla ter ga svari, naj se ne vrne domov zopet s praznimi rokami in samo z lepimi besedami. Zadrževa po izpremembi vlade bo v tem primeru tako močna, da bo ogrožen celo Churchillov položaj.

Obenem so listi polni napadov na britanskega ministra za informacije, ki ga je hudo zdelal že kanadski tisk. »Montreal Gazette« pravi, da Brandes Bracken ni znal držati stikov s tiskom in da je pokazal svojo oholost. Dolžijo ga tudi, da je v novinarskih krogih izdal silno zmešnjavo. O tako zvani diplomatski boleznii Sumnerja Wellesa pravi list, da bodo njegove ostavke povzročile resnogo, ki že dolgo obstojajo med Wellesom in Hullom.

Po vestih, ki so pronicile iz raznih političnih krogov v Quebecu, sta zunanji ministri Eden in državni tajnik Cordell Hull posvetila velik del svojih razgovorov v okviru konference prizadevanju, da najeta rešitev perečega problema sporazuma med Rusijo, Ameriko in Anglijo, sporazuma, ki bi v enaki meri zadovoljil vse tri velesile. Pogledi Londona in Washingtona pri tem niso enaki. »Newyork Times« pravi: »Dobro poučeni opazovalci so si edini v tem, da je treba angleško politiko napram Rusiji smatrati za oportunistično, dočim temelji politika Zedinjenih držav napram Rusiji na načelih, že dolgo utrjenih.« List se spominja baltičskih držav, ki jih je Rusija zasedla l. 1941, ter pravi, da je ameriška vlada pritiskala na Anglijo, naj se v angleško-ruski pogodbi ne priznajo te aneksije. Na ta način so v Washingtonu ome-gli spoznanje med Londonom in Krem-lijem. (Ultimate Notizie.)

Bolezen kralja Borisa

Sofija, 27. avg. s. Objavljeno je bilo naslednje uradno poročilo o zdravstvenem stanju kralja Borisa:

Kraljeva palača, 27. avgusta. Pred nekaj dnevi je Nj. Vel. kralj nenadoma zbolel. Bolezen, ki je bila ob pričetku zelo huda zaradi sprememb v stanju vzvišenega bolnika, je bila pravočasno in z gotovostjo ugotovljena po konziliju zdravnikov. Zbolj-sanje, ki je danes nastalo, daje upanje, da je ne bodo nastale druge komplikacije.

Poročilo je podpisal dvorni zdravnik Nj. Vel. kralja dr. Daskalov.

Sofija, 27. avg. s. Vest o hudi bolezni vladarja je močno ganila vse Bolgare, ker se ni ničesar vedelo niti v ministrskih krogih o ne-nadnem nevarnem zdravstvenem stanju vladarja. Lsti, ki so objavili prvo vest, še naprej objavljajo z velikim poudarkom uradna poročila o stanju bolnika. V vseh bolgarskih cerkvah so bile odrejane molitve za zdrave vladarja.

Italijanski diplomatski predstavnik pri Petainu

Pariz, 27. avg. s. Poglavar francoske države maršal Petain, je včeraj sprejel v avdienci markiza Christofora Fracasija, šefa delegacije pariškega italijanskega veleposlaništva v Vichiju.

Sestanek Petaina z maršalom Rundstedtom

Vichy, 27. avg. s. Generalni tajnik poglavarja francoske države javlja, da sta se 27. avgusta v bližini Vichija sestala maršal Petain in generalfeldmaršal v. Rundstedt. Ob navzočnosti šefa vlade Lavala, sta maršal Petain in feldmaršal v. Rundstedt obravnavala razna vprašanja v duhu popolnega in medsebojnega skladja.

General Franco v La Coruni

La Coruna, 26. avg. s. General Franco je obiskal zavod sirot tistih, ki so padli v protiboljševski križarski vojni, in razne poljedelske ustanove. Povsod je bil predmet prisrčnih manifestacij prebivalstva.

Sicilija, Malta, Pantellerija in Lampedusa. Sardinija in jonski otoki s Krfom bi se pridružili kasneje. Tako bi se ustvarila, seveda pod angleško oblastjo, zaporna črta v Sredozemlju.

Namen, da se vključijo v zvezo tudi jonski otoki, je vzbudil največje presenečenje in skrb v Atenah, kjer se morajo zdaj bati, da bi bila posledica zmage sovražnega bloka tudi omejitev suverenosti Grčije. Ni manjša čustvena vlada, kakor se dozna v Kairo, v egiptjskih arabskih krogih, ki vidijo v teh načrtih potrdilo za izključno imperialistični značaj angleških vojnih ciljev. Vsi spoznavajo, kako nesmiseln je ta angleški načrt, v katerega pa Angličje verujejo z nekakšnim prepričanjem, pri čemer pa očitno ne menijo, da s tem nudijo nov dokaz kršitve svojih toliko hvalisanih načel o spoštovanju volje po neodvisnosti vseh narodov.

Ponovne hude izgube sovjetskih oddelkov

Srditi boji ob Miusu, pri Harkovu in Orlu — Rusi izgubili 161 tankov in 104 letal — Nad Nemčijo sestreljenih 60 angleških bombnikov

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 28. avg. s. Vrhovno poveljstvo nemške vojske je objavilo danes naslednje poročilo:

Na fronti ob Miusu, na področju okrog Harkova in jugozapadno od Orla so bile tudi včeraj naše čete zapletene v težke obrambne boje z nadmočnimi sovjetskimi pehotnimi in oklopnimi silami. Sovražnik je imel ponovno hude izgube. Uničenih je bilo 161 oklopnih voz. Z energičnimi protisunkmi so bili nekateri sovražnikovi oddelki, ki so prodrli, odrezani in obkoljeni.

Letalstvo je na fronti ob Miusu, zapadno od Harkova in na področju jugozapadno od Orla napadalo oklopne oddelke, pehoto in dovodne kolone sovražnika. V dnevih 26. in 27. avgusta so lovski oddelki sestrelili 104 sovjetska letala.

V hudih bojih jugozapadno od Vjazme se je posebno odlikovala 20. oklopna grenadirska divizija iz Hamburga.

V noči na 27. avgusta so težka nemška bojna letala napadla zbirališča ladij v pristaniškem področju Alžira ter z bombami vseh kalibrov zadela eno bojno ladjo in 7 prevoznih parnikov. Nad južno Italijo so nemški lovci in protiletalsko topništvo sestrelili 8 sovražnih letal.

Nemška podmornica je potopila v Sredozemskem morju močno zavarovano angleško križarko razreda »Aurora«, druga podmornica pa je s torpednim zadetkom močno poškodovala nadaljnjo križarko.

Zapadno od rta Finister je bila v sovražnikovem pomorskem oddelku zažgana ena križarka, med tem ko je en rušilec po zadetku iz torpeda eksplodiral in se potopil.

Pri dnevnih poletih angleško-ameriških letalskih oddelkov nad obalnimi področji zasedenega zapadnega ozemlja, je bilo sestreljenih 15 sovražnih letal.

Teroristični napad močnih angleških oddelkov bombnikov na mesto Nürnberg je pretekle noč povzročil izgube med prebivalstvom ter huda razdejavanja v stanovanjskih predelih, na cerkvah, bolnišnicah in dragocenih kulturno-zgodovinskih poseljih. Po dosedanjih ugotovitvah so letalski obrambni oddelki uničili 60 napadajočih bombnikov.

Finsko vojno poročilo

Helsinki, 28. avg. s. Finsko vojno poročilo pravi: V zadnjih 23 urah se na vsej finski fronti ni dogodilo nič pomembnejšega. Izvršen je bil samo posrečen napad,

Neuresničene angloameriške napovedi o razvoju vojne na Daljnem vzhodu

Tokio, 27. avg. s. Komentirajoč angloameriški komunikacije, ki je bil objavljen po zaključku konference v Quebecu, je rekel šef tiskovnega oddelka za vojsko v glavnem stanu, general Nakao Jahagi, v razgovoru s predstavnikom agencije Domei, da so morali biti letalski napadi na Japonso in operacije za zopetno osvojitve Birme dve glavni točki razprave. Omenjajoč prejšnje poizkuse angloameriških sil za izvršitev teh dveh stvari, je Jahagi izrazil svoje prepričanje, da sta nemogoči.

Nato je Jahagi omenil Rooseveltov govor dne 12. februarja ob prihili L'ncolnovi proslave, ko je ameriški predsednik izjavil: »Podvzeti bodo ukrepi in važne akcije v zraku nad Kitajsko in Japonso«. Omeniti pa je treba tudi tokratne izjave ameriškega letalskega generala Arnolda, da je bil dosežen popoln sporazum glede važnih načrtov s Cankajskimi. Jahagi je izjavil, da je pretekle 6 mesecev in da ni postal resničnost noben Rooseveltov »pozitivni ukrep« in tudi ne noben važen Arnoldov načrt. Končno je tu trditve generala Chennauta, poveljnika ameriških letalskih sil na Kitajskem, ki je 3. julija izjavil, da bodo v enem letu ameriškega letala preletela japonsko državno ozemlje in bombardirala Tokio. Jahagi je pripomnil, da ne samo japonski narod, temveč tudi kitajski prav dobro ve, da je bila večina ameriških letal uničena na oporiščih v zasedeni čungkinški Kitajski, še preden so se mogla dvigniti in se pojaviti nad Japonso.

Označujoč angloameriški načrt za zopetno osvojitve Birme kot sanje, je Jahagi izjavil, da je zopetna osvojitve Birme nemogoča glede na zadnji razvoj dogodkov in zlasti glede na tragedijo v Arakanu. Rekel je, da postaja večina uradnihkov in vojakov na Kitajskem vedno bolj apatična do vojne. Naglašal je tudi, da bi bile anglosaske izkrčevalne operacije v Bengalskem zalivu zvezane s strašnimi žrtvami za Anglosase. Izjavil je nato, da sta japonska vojska in letalstvo ne samo pripravljeni bratiti Japonso in Kitajsko, temveč tudi pričeti akcije za uničenje angloameriških strateških središč v Indiji. Močna narodna

stalna nezaupljivost glede posrednih in neposrednih načrtov ustvarja med Angloameričani in Rusijo različna stališča in tudi različno ocenjevanje vprašanj vojaškega in političnega značaja, ki so bili predmet razprav na konferenci v Quebecu. Ti razlogi za spore pa ne smejo niti za trenutke zanimati Italije. Glede nas, pravi uvodničar v zaključku članka, so vsi trije sovražniki soglasni v volji, da bi nas uničili, in vsaka iluzija glede tega bi bila bedasta in naravnost nevarna. Prav tako stvarno pa lahko trdimo, da bo globoko ideološko nasprotje med Rusijo in Anglosasi, ki se ne da odpraviti, prej ali slej vplivalo na zgodovino naše celine in tudi na Italijo. Ta razvoj je lahko tako presenečujoč, da bo pretekli vsa predvidevanja.

ki ga je podvel finski udarni oddelk na centralnem odseku ob Amusu. Cilj napada je bilo neko oklopno zaklonišče sovjetskih čet, ki je bilo s posadko vred pogumno v zrak.

Rusi izgubili v 52 dneh 5203 letala

Berlin, 26. avg. s. Iz uradnega vira poročajo, da so nemški lovci in protiletalske baterije v 52 dneh obrambne bitke na Vzhodu uničili skupno 5.203 sovjetska letala. Od teh so jih 2.153 sestrelili lovci, največ na odseku Orla, ostale pa je pokončalo protiletalsko topništvo.

Ameriško priznanje o sovjetskem neuspehu

Bern, 27. avg. s. Tudi ameriške agencije naglašajo v komentarjih k položaju na vzhodni fronti, da je sovjetska poletna ofenziva naletala na trd nemški odpor. Zaradi elastične obrambe, ki jo izvaja nemško poveljstvo, ter odlične organizacije in priprave nemških čet, za zdaj ni bilo mogoče, da bi se uresničile ruske sanje o proboju nemške postrojbe.

Važna nemška iznajdba proti sovražnim letalom

Berlin, 27. avg. s. »Börsen-Zeitung« piše glede na izjavo angleškega letalskega kritika Oliverja Stevanda v listu »Evening News«, da ni izključeno, da bo nova nemška iznajdba ohromila silo angleško-ameriškega letalstva, da so te izjave samo priznanje iznajdljivosti in delavnosti nemškega naroda, izražajo pa tudi razpoloženje povzročiteljev neštevilnih zločinov v škodo evropskega civilnega prebivalstva. V Nemčiji, piše berlinski list, ni razloga za demantiranje tega prerokovanja. Nasprotno vemo, da dogodki ne bodo mogli drugače potekati, kajti samo brezpogojna zmaga lahko zaključijo sedanjo vojno. Revolucija, ki bo nastala v letalski vojni, bo presenečljiva, nikakor pa ne nerazločljiva. Njena naravna obrazložitve je v dejstvu, da so si angleški šefi z odobrenjem angleškega naroda naprtli neodpustljivo krivdo, ki je primorala Nemčijo, da stori vse, kar je mogoče, da se odstrani enkrat za vselej zločinska sredstva angleškega terorizma. Za zdaj, zaključuje list, naj Angličje še naprej pesimistično prerokujejo, prišel pa bo dan, ko se bo njih bojazen spremenila v strašno resničnost.

Japonske letalske zmage na Kitajskem

Z nekega japonskega oporišča na Kitajskem, 27. avg. s. Po več tednih nedelavnosti v preteklem mesecu je japonsko letalstvo zopet prešlo v ofenzivo dne 20. t. m. in napadlo prednja oporišča ameriškega letalstva na Kitajskem. Japonci so napadli med seboj precej oddaljena mesta kakor Kveilin, Hengjiang, Cungking, Vanhsijen, Sandouping in Linling. Japonci so sestrelili skupno 28 letal.

Tokio, 27. avg. s. Iz vojaškega vira se dozna, da so japonski lovci včeraj napadli skupino ameriških bombnikov, ki je skušala izvesti akcijo proti Kantonu. Uspejo jim je sestreliti 4 sovražna letala.

Spremembe v visokih angloameriških poveljstvih

Lizbona, 28. avg. s. Imenovanje lorda Louisa Mountbattena za vrhovnega poveljnika sil v južnovzhodni Aziji, je priložno vrsto premetstev na visokih angloameriških položajih. Washington smatra, da je položaj generala Auchinlecka kot poveljnika angleških sil v Indiji negotov. Verjetno je, da bo general Stradmeayer, ki je bil nedavno imenovan za poveljnika angloameriških letalskih sil v Indiji, prevzel poveljništvo vseh sil. Kočljiv je položaj ameriškega generala Silve-la, poveljnika vseh kopnih sil. Določitev generala Eisenhowera za poveljnika vseh anglosaških operacij v Evropi se še bolj potrjuje po imenovanju lorda Mountbattena, na čigar mesto šefa komisije za kombinirane operacije je bil postavljen odbor štirih članov.

Filipinski Indijci za osvoboditev Indije

Manilla, 27. avg. s. Tudi na Filipinih se je, kakor v vseh ostalih deželah vzhodne Azije, pokazalo navdušenje Indijcev za prostovoljno vojsko Candre Boseja s številnimi prostovoljnimi prijavnimi v vojsko. Na stotine prostovoljcev bo čimprej odšlo z Luzona, Mindanaua in drugih področij Filipinov v večje edinice, ki se organizirajo pod poveljstvom Candre Boseja. Znatno so tudi prispevki v denarju, ki so jih Indijci na Filipinih zbrali za svoje zatratne brate.

Naročite se na romane DK!

SPORT

Obnova sportnega delovanja

Zaupnik CONI-a objavlja:
Ekse. Poveljnik Armadnega zbora je odobril obnovo sportnega delovanja obnem s sportniki pridruženimi za občinstvo. Sportne zveze in komisariji naj bi čimprej predložijo predloge za bližnja tekmovanja, ki jih nameravajo organizirati, bodisi sami ali v izvedbi sportnih društev.

Gospodarstvo

Količine krompirja, fižola in lanenega semena, ki se smejo obdržati

Glede na naredbo z dne 4. julija 1943. št. 74, s predpisi o žetvi in namembu žita in naredbo z dne 18. avgusta 1943, št. 87, o razširjenju predpisov na krompir, suhi fižol in laneno seme je Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino izdal naslednje odločbe, ki je objavljena v »Službenem listu« 28. t. m.

Pridelovalcem se puščaj na razpolago naslednje količine krompirja, suhega fižola in lanenega semena letine 1943, za potrebe družine, za seme in za živalsko prehrano:

a) neposrednemu pridelovalcu, zanj in za vsakega člana družine, ki se pri njem vzdržuje, 120 kg krompirja in 10 kg fižola;

b) posrednemu pridelovalcu, zanj in za vsakega člana družine, ki se pri njem vzdržuje, 80 kg krompirja in 8 kg fižola;

c) za »kato« svinjo, določeno za pitanje in za plemo, 100 kg krompirja, če se prideluje koruza, odnosno 200 kg krompirja, če se ne prideluje koruza;

d) za vsak hektar zemlje, ki se posadi s krompirjem 15 stotov krompirja, za vsak hektar, ki se posadi s fižolom, 150 kg fižola in za vsak hektar, ki se poseje z lanom, 250 kg lanenega semena.

Maksimalni cenik za sadje in zelenjavo

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino je predpisal nove maksimalne cenik št. 15 za zelenjavo in sadje, uvoženo v Ljubljansko pokrajino. Ta cenik velja od 28. avgusta t. l. na prejšnji določeni naslednje maksimalne cene (vse za kilogram): prva številka označuje ceno v trgovini na debelo, druga pa ceno v trgovini na drobno; s prejšnjimi cenami, kolikor so spremenjene:

Cena 6,85 lire na debelo — 8,35 lire na drobno (6,40 — 7,90); zelje glavno 1,95 — 2,40 (1,60 — 2,00); kolerabice 1,95 — 2,40 (1,60 — 2,00); kumare 2,45 — 3,10 (2,35 — 3,00); čebula 1,70 — 2,10 (1,60 — 2,00); solata vseh vrst 2,72 — 3,30 (2,62 — 3,20); jajčniki (melancani) 3,50 — 4,25 (3,35 — 4,10); paprika zelena 3,05 — 3,70 (2,90 — 3,60); paradižniki 2,17 — 2,70 (2,05 — 2,60); zelena 2,80 — 3,40 (2,70 — 3,30); špinata otrebljena 3,10 — 3,60 (2,75 — 3,30); bučke do 150 g 3,15 — 3,85; dinje vodene (lučence) 2,45 — 3,00; jabolka la 4,80 — 5,80 (4,15 — 5,00); jabolka la 3,65 — 4,40 (3,90 — 4,70); dinje sladke 3,07 — 3,70; limone 7,15 — 8,20, kos 0,80 (4,50 — 5,50, kos 0,55); hruške la 4,25 — 5,00; hruške la 3,75 — 4,50 (3,25 — 4,00); breskve la 5,45 — 6,50 (4,00 — 4,80); breskve la 5,20 — 5,90 (3,75 — 4,50); slive in češnje la 3,58 — 4,20; slive in češnje la 3,10 — 3,60; grozdje la 8,95 — 10,80, la 7,55 — 8,20.

Opozorilo kmetovalcem in lastnikom mlatilnic na pogon z bencinom ali nafto

Posetniki, ki mlatijo žito s strojem, zlasti pa tisti, ki imajo mlatilno na pogon z bencinom ali nafto, kakor tudi oni, ki mlatijo žito s strojem drugim kmetovalcem, se opozarjajo, da se točno ravnajo po navodilih uredbe o predpisih za mlajenje kmetijske letine 1943 z dne 20. julija t. l. (Službeni list št. 58 z dne 21. julija 1943). Kdor mlati žito s strojem, mora imeti vpisnik (knjigo) o odnosu žito, ki ga mora pred uporabo potrditi občinski preiskovalni urad. V vpisniku, ki mora imeti ošteviljene strani, se mora navesti:

- 1.) ime kmetovalca, čigar last je omlačeno žito;
- 2.) vrsta žita (pšenica, ječmen, oves, rž, soržica, proso, ajda);
- 3.) ime občine in selišča, od koder je pridelek;
- 4.) množino omlačenega žita, dan in ura začetka in konca mlajenja vsake množine.

Razen tega je treba navesti množino že prejetega in porabljenega bencina odnosno nafte in maziva. Vpisnik se vodi v dvojniku in mora biti pisan s črnilom.

Kdor prosi za nakazilo tekočega goriva, kuriva ali maziva, mora predložiti Ravnateljstvu kmetijske in živinorejske službe Vsega komisariata en izvod vpisnika z vsemi zgoraj navedenimi podatki.

Izdaja nakazil obrtnikom za bencin in petrolej

Obrtniki, ki prejemanjo pri Pokrajinskem svetu korporaciji bone za bencin in petrolej brez posebne pisne prošnje na podlagi seznamov

Združenja industrijev in obrtnikov, odseka za obrtništvo, se opozarjajo, da se bodo izdajali meseca septembra boni po stroških in se morajo dvigniti po imenskih začetnih črkah ob naslednjih dnevih:

mizarji: z začetnicami A do O 1. septembra, od P do Z 2. septembra;
slikarji in pleskarji: 3. septembra;
urarji in knjigovodje: 4. septembra;
mekaniki: 6. septembra;
kleparji: 7. septembra;
ključavničarji: 9. septembra;
elektrotehnik in steklarji: 10. septembra;

krojači, modistke in krznarji: z začetnicami A do L 11. septembra, od M do Z 13. septembra.

Vstani red za oktober bo pravočasno objavljen.

Upravičencem, ki ne dvignejo bonov na določen dan, zapade nakazilo za doletni mesec. Mojstri, ki ne dvignejo bonov osebno, morajo svojim pooblaščenim izročiti izkazne listine, da jih ob dvignu bona predlože v preveritev.

GOSPODARSKE VESTI

Iz spodbudljivega gospodarstva. Družba Zugmayer in Gruber, ki ima sedež v Zagrebu in svoje podjetje (tovarna kovinskih izdelkov) v Slovenski Bistrici, sklicuje redni občni zbor, ki bo sklepal med drugim o spremembi delniške družbe s sedežem v Zagrebu v novo trgovinsko družbo s sedežem v Slovenski Bistrici, pri istem času prenosu premoženja družbe, kolikor leži v Nemčiji, na novo trgovinsko družbo. Občni zbor bo tudi sklepal o otvorenih bilanci v markah.

Iz trgovinskega in zadržnega registra. Pri parni žagi »Gorjanci«, družbi z o. z. v Ljubljani, je bila vpisana sprememba pravil s prenosom sedeža na Vrhniko. Izbrisana sta poslovojni Karel Dermastija in dr. Fran Kržan. — Pri Stavbni družbi d. d. v Ljubljani je bil vpisan član uprave, svetnik Robert Mihov, tesar, molster v Ljubljani. — Pri Splošni gospodarski zadrugi železničarjev Ljubljanske pokrajine v Ljubljani so bila sprejeta nova pravila. Besedilo zadruge je odšlo: »Zegoza, zadruga malih gospodarjev v Ljubljani, zadruga z o. j. Namen zadruge je, so delovati z ustanovitvijo, ki pospešujejo malo gospodarstvo, za zboljšanje in razširjenje umne in racionalne reje perutnine, kuncve, drobnice, kožuvinarjev in podobnih živali, za umno sadjarstvo, vrtnarstvo, čebelarstvo in hišno delavnost, za gojitev in zbiranje železnice in gozdništev in za gojitev plemenitih živali; nabavljati za svoje člane plemenite živali, krmo, sadike in potrebščine za hišno delavnost; novečati za svoje člane proizvede domačih živali, pridelke vrtnarstva in sadjarstva, zelišča in gozdne sadike ter izdelke hišne delavnosti; ustanoviti in organizirati razna podjetja, kakor predelne, tkalne, strojarne, sušilnice, silose, mlinske, valilnice, pitalske, vzrejalnice itd. Izbrisani so bili člani upravnega odbora Leopold Juh, Drago Grabnar in Jozef Ahčan, vpisani pa dr. Edvard Vračko, sodnik, Drago Kosmer, privatni uradnik in Viktor Rozman, poštini kontrolor, vsi iz Ljubljane; za sodpisovanje pa je bil vpisan pooblaščenec namestnik zadruga Alfonz Inkret. — Pri Domu cestnih železničarjev, zadruga z o. j. v Ljubljani sta bila izbrisana člani zadruga Franc Štefan in Alfonz Štamfelj, vpisana pa sta bila Milan Kržman in Avgust Pušler, cestna železničarja v Ljubljani.

Terjate nasproti bivši Zvezi horbenik fasiljev v Ljubljani. Da se sestavi dokončni obračun in uvede odnosa likvidacija, je treba poznati morebitne terjate, jih ličiti in razpisati. Zveza fasiljev v Ljubljani. Zato so vabljeni vsi zainteresirani, naj sporoče svoje dokazane zahteve v roku 10 dni od objave tega obvestila vodstvu likvidacije bivše Zveze fasiljev v Ljubljani. (Ufficio Gestione Stralcio della cessata Federazione dei Fasi di Lubiana) Erjavčeva cesta 11. Komisar podpredstojnik financ dr. Ruggero Gasseti s. r.

Inozemska udeležba na velesejmi v Smirni. Pretekli teden je bil otvorjen v Smirni mednarodni vzorčni velesej. Otvorili sta prisostvala predsednik vlade Saradzoglu in trgovinski minister Said. Na velesejmu je močno zastopano tudi inozemstvo. Posebne razstave so privedle naslednje države: Italija, Nemčija, Bolgarija, Rumunija in Madžarska. Poleg tega so udeleženi zasebni razstavljalci iz Švice, Češkoslovaškega protektorata in iz Slovaške.

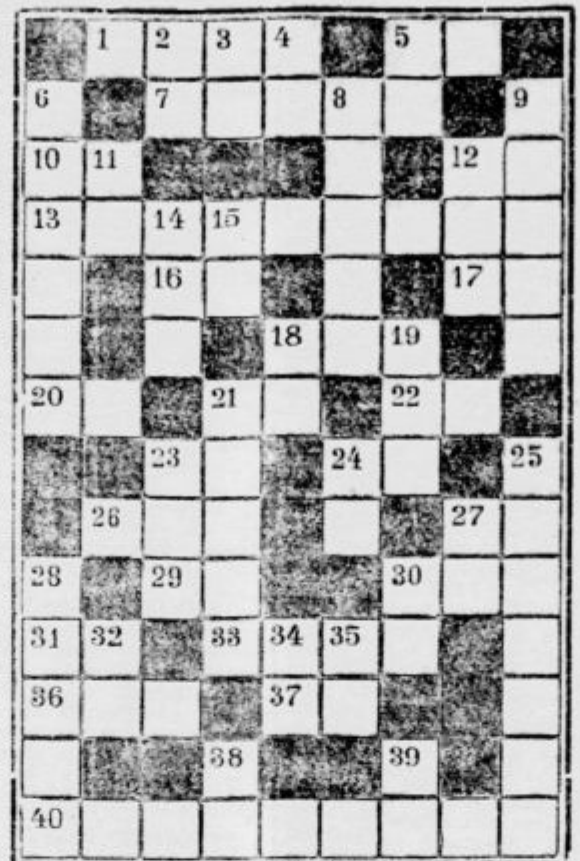
Iz italijanskega gospodarstva. Znanja trdka živilske industrije S. S. Prodotti Alimentari G. Arrigoni & Co. bo zvišala svoje delniško glavico od 25 na 100 milijonov lir. Za preteklo leto bo iz čistega dobička 7,85 milijona lir izplačala 7% kosmate dividende.

Iz hrvaškega gospodarstva. V Zagreb je prispele bolgarske delegacije zaradi trgovinskih pogajanj. Glavni predmet razgovorov bo boljše izbalanciranje blagovnega prometa med Hrvaško in Bolgarijo in istovrstnem razširjenju blagovnega prometa ter ureditve plačilnega prometa. — Lani na inicijativo hrvaške vlade ustanovljena delniška družba Kemične tvornice d. d. je te dni izvedla povišanje glavice na 50 milijonov kun. Z odlokom ministrstva za narodno gospodarstvo je bil pri tej družbi postavljen kot upravni poverjenik dr. Slavko Pögel. Člani rav-

nateljstva pa so Leonard Grivič, Vladimir Arko, dr. Milovan Zarič, Viktor Sedmak, dr. Nikola Konstrec, vsi iz Zagreba, inž. Friderik Kühn in Eduard Pauler, oba iz Prage.

Nova vrsta sončnice. Glede na veliko važnost sončnice pri oskrbi Evrope z oljnim semenjem, se v nemškem inštitutu cesarja Viljema že dolgo bavijo z vzajemnim novih vrst. Kakor poročata prof. dr. Rudolf, vodja inštituta za vzgojo rastlin, je uspelo vzgojiti novo vrsto sončnice, pri kateri se svet ob zoritvi tako nagne, da se obrne široko ploskev cveta proti zemlji. S tem je onemogočeno razmnoževanje, da bi se na svet in pozabole zrno. Uspelo je tudi vzgojiti posebno vrsto, ki je odporna proti boleznim, ki je v donosnem področju od časa do časa onemogočala pridelovanje.

KRIZANKA

Vodoravno: 1. kmetko orodje; 5. osebni zaimsek, znak za prvinjo; 7. močan mož; 10. vzklík; 12. ploskovna mera; 13. vseučiliški oddelék; 16. pivov; 17. enota za merjenje plinskih pritiskov (kratka); 18. širok jermen, področje; 20. naslonica; 21. kazalna zaimsek; 22. vzklík; 23. kitajska milja; 24. panj; 26. suženj; 27. nikalnica; 29. površinski zaimsek; 30. domača ptica; 31. glavni števnik; 33. teža zavoja; 38. nedolčni števnik; 39. znak za prvinjo, romanski spolnik; 40. obrtnik živilske stroje. Navpično: 2. znak za težko in trdo klovino; 3. oblika pomožnega glogola in znak za gostovno prvinjo; 4. znak za lahko klovino; 5. t. k. 6. padangel; 8. n. duha; 9. vhod; 11. vzklík; 12. oče; 14. droga; 15. korak; 24. vodoravno; 18. predlog; 19. živilo, zaimsek; 21. azijska dežela; 23. vrsta jelca; 24. mrčes; 25. obrtnik; 27. vzmeti; 28. pritok Rio Grande; 30. veznik; 32. nikalnica; 34. kate; 4. 35. znak za žarečo prvinjo; 38. kakor 24.; 39. kratka za »točmasno«.

Rešitev križanke od 26. t. m.:

Vodoravno: 1. Ribnica, 7. no, 8. Ma, 10. oc, 12. rja, 14. il, 15. Edo, 17. Ela, 18. krvav, 19. evo, 21. ali, 24. ni, 25. Uri, 27. od, 28. Mr., 29. ud, 30. Pohorje.

Navpično: 2. in, 3. bor, 4. ima, 5. Ca (kalci), 6. Noc, 9. tla, 11. od, 13. javor, 14. il, 16. oko, 17. Eva, 19. ena, 20. vi, 22. lo, 23. Ida, 25. urh, 26. i, u, r, 28. Mo (biden).

Drobne zanimivosti

Advokatem zvišuje pokačino. Državni nadzorni zavod za bolgarske zavarovalnice je prejel predlog Društva bolgarskih odveto kov za zvišanje pokačine, odnosno posmrtnine. Posmrtnine bodo poslej znašale 100.000 levov.

Vskladščerje žitne letine v Rumuniji. Rumunska vlada si na vse načine prizadeva, da bi vskladščerje žitne letine v Rumuniji. Vsi lastniki mlinov so dolžni vska-

diščiti predpisano rezervo žita ali moke, ki odgovarja zmogljivosti mlina v dveh tednih. Prav tako morajo vsi lastniki žitnih skladišč prijaviti svoje zaloge do 31. avgusta. Tudi mestni prebivalci imajo pravico vskladščiti po 10 kg rezervne pšenice ali moke za osebo.

30 let star tobak je zginit iz mestnega muzeja v Aarhusu na Švedskem. Policija je ugotovila, da je tat, ki mora biti pač strašen kadilec, ponosi splezal v muzej zgolj zato, da se je polastil dveh zavojev holandskega tobaka za pipo.

Lovil je ribe in padel v morje. Ribič Giovanni Stančić je lovil te dni ribe na Fiumi ter je našel v vodi moško truplo. Kmu so ga potegili na suho, so spoznali 66 letnega Franca Florentina, ki je odšel s doma na ribolov in se ni več vrnil. Očividno je možu, ko je levil ribe, postalo slabo, da je padel v morje in utonil.

Porod v višini 2000 m. Iz Stockholma poročajo, da je neka mlada mati povila zdravo deklico v letalu med vožnjo v bolnišnico. Porod se je izvršil v višini 2000 m ter je potekel popolnoma normalno. Pilot, ki je vodil letalo, se je seveda pomudil za krstnega lota.

DARMOL

Il miglior lassativo
najboljše odvajalno sredstvo

Po težki in mukopolni bolezni nas je za vedno zapustil naš ljubljani soprog, oče, stari oče, brat, stric in tast, gospod

Anton Letonja

železniški uslužbenec v pokoju

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v nedeljo, dne 29. t. m. ob 3. uri popoldne z žal — kapele sv. Kristofa — k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 28. avgusta 1943.

Zaluzoči: MARJA, soproga;
ANTON, FRANC, LUDVIK,
sinovi; ROZA, sestra — in
ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Vsem, ki ste se nas spomnili ob bridki in nenadni izgubi našega najdražjega papana in soproga, gospoda

FRANCA ŠEŠEK

iskrena hvala. Posebej velja naša zahvala ravnateljstvu, uradnistvu in strojem osebu Zdrženih papirnic Vevče, kakor vsem drugim darovalcem vencev in cvetja, zdravnikom in sestram štajmarjevega doma, gg. duhovniku za tolažilne besede ob času njegove bolezni ter vsemu številnemu spremstvu na njegovi zadnji poti.

Sv. maša zadušnica se bo brala dne 1. septembra t. l. ob 1/2. uri v cerkvi sv. Petra v Ljubljani.

ZALUZOČI POKOJNIKOV SVOJCI

Po kratkem, a težkem trpljenju nam je nenadoma umrl naš nad vse ljubljani, dobri in skrbni mož, oče, očim, stari oče, brat, svak, tast in stric, gospod

PERŠIN JOŽE

POSESTNIK V TOMISLU

Pogreb bo v nedeljo, dne 29. t. m. ob 16. uri na domače pokopališče. Ohranimo pokojnika v blagem spominu.

Tomislav, Ljubljana, dne 26. avgusta 1943.

Zaluzoče rodbine:
PERŠIN, JANKOVIČ, PLEVEL

Emilio Salgari: KRALJICA KARIBOV

Filibustirji so ga gledali deloma z občudovanjem, deloma s praznovernim strahom. Razumeli so, kaj se godi v njegovi duši. Ze je bila »Folgores« le še 500 korakov oddaljena od fregate, a strel še ni bil počel ne tu ne tam. Tedajci pa so zagledali dva neznanca velika, svetlikajoča se valova, ki sta se med ladjama z iskrenim se grebenom zagnala drug proti drugemu. Eto je, kakor da bi plale v njih struje raztopljene-ga svineca in žvepla.

Ob pogledu na ta pojav je vse moštvo vzkrliknilo od groze. Sam Morgan je prebledel.

»Gusarja sta prišla na površje!« je vzklilnil Carmaux in se prekrizal. »Videti hočeta morilecove smrti!«
»Ne, prijatelji! Naj se zgodi kar se hoče! Moko, tudi ti pazi na gospodarja!«
»Ne zapustim ga!«
Ladji sta leteli v spopad. Njune kroglo so rušile stene in tramove, trgale križe in konopce z jaborov ter ubijale topničarje in strele.

Težka in manj okretna fregata je bila že močno zdelana in vsak trenutek v nevarnosti, da se potopi. »Folgores« pa je plavala na grebenih valov kakor nadnaravno velika vodna pica. Že dvakrat so bili topovi na njenem levem boku zadeli fregato v most in redčili vrste strelcev, ki so stali nered in čakali povelja za zaskok. Zdrobili so ji bili kljun, razdeljali prednji gradilni in nevarno zadeli branik, med tem ko je bila »Folgores« le malo poškodovana.

Ko sta bili samo še sto korakov druga od druge, pa je vzdignil ladji ogrožen val. V istem trenutku sta obe hkratu izstrelili strahovito salvo.

Učinek je bil poguben za obe. Prednji jabor gusarske ladje se je razbit odtrgal od koša. V padcu je potegnil veliki jabor s seboj in povzročil na ladji grozotno razdejavanje.

Na fregati takisto ni bilo nobenega jaborov več.

Strahovito vpitje se je vzdignilo po strelh. Obe ladji sta bili uničeni.

OSMRTNICA IN ZAHVALA

Potrti sporočamo, da je dne 19. avgusta umrl naš blagi, ljubljani mož,

oče, tast in dedek

LUDVIK ŠPARNAKL

ORGANIST IN POSESTNIK

na Teharjih pri Celju v 84. letu starosti. Pokopali smo ga dne 21. avgusta.

Hkratu se prav iskreno zahvaljujemo vsem, ki so predragemu pokojniku posodili poslednjo pot, tolažili v trpljenju njega in nas in nam izrekli besede plemenitega sočutja.

Maša zadušnica bo v torek, dne 31. avgusta t. l. ob 6. uri zjutraj v farni cerkvi sv. Družine v Mostah pri Ljubljani.

Teharje, Ljubljana, Novo mesto, Luckenwalde, v avgustu 1943.

Zaluzoči: METKA roj. SAJE, žena; KAREL in LEOPOLD, sinova; ALOJZIJA roj. JANSKA, snaha; BOJAN, ZVONKO, JANKO vnuiki; METKA, in ANKA, vnuikini

od druge, pa je vzdignil ladji ogrožen val. V istem trenutku sta obe hkratu izstrelili strahovito salvo.

Učinek je bil poguben za obe. Prednji jabor gusarske ladje se je razbit odtrgal od koša. V padcu je potegnil veliki jabor s seboj in povzročil na ladji grozotno razdejavanje.

Na fregati takisto ni bilo nobenega jaborov več.

Strahovito vpitje se je vzdignilo po strelh. Obe ladji sta bili uničeni.

»Zdaj nam ne ostane nič drugega, kakor da poginemo na sovražnikovih palubi!« je presunjenorekel Carmaux. »To je konec črne-gusarja!«

Ali Carmaux se je motil. Ventimiljski je s sunkom krnila spet pogol svojo ladjo kvisko in porabil velikanski val, da jo je zapodil proti ohromeli fregati.

Spet se je razlegel njegov s'ni glas in prevnil krike prestrašenih špancev: »Pozor, možje! ... Na zaskok!«

Val je še enkrat vzdignil gusarsko ladjo ter jo vrgel proti sovražnemu brodu. »Folgores« ostril kljun se je zadri fregati v levi bok in ji napravil velikansko luknjo, v kateri je obtčal.

Gusar je izpuštil krnilo in z mečem v roki planil na prednji konec: »Naprej! Za menoj!«

Rjovč kakor obsedeni so prihiteli filibustirji z vseh strani. Ne misleč na to, da je bila fregata od »Folgores« kljuna majlone presekana na dvoje in se je utegnila vsak hip potopiti, so udarili po špancih, ki so se skušali braniti za podrtimi jabori in križi. Vnel se je strašen boj z meči, sekirami in pištolami, med tem ko so valovi pljuskali čez palubo in premetavali obe

smrtno ranjeni, druga v drugo zagrizeni ladji.

Ceprav so španci vzile svoji številni premoči vedeli, da so izgubljeni, so vendar hoteli drago prodati življenje. Trdovratno so se upirali.

Morgan je s 30—40 mornarji napadel sovražnika od strani. Hotel je prodreti do branika, misleč, da najde vojvodo tam. A tudi tu je zadel ob tako silovit odpor, da se je moral umakniti na gusarsko ladjo.

»Folgores« se je bila zdaj otrešla fregate. Voda je grme vdirala skozi velikansko razpoko v španski ladji.

Tedajci se je razlegel glas, ki je zbujal grozo: »Smrt jim vsem!«

Borci so prenehali in se ozirli po zadnji palubi ladje. Tam so zagledali vojvodo, ki je s svojo belo, vihrajočo brado vravran stal pri krmlu, s pištolo v eni, s plapolajočo baklo v drugi roki.

»Smrt jim vsem!« je ponovil. »Ladja bo zletela v zrak!«

Crni gusar je hotel planiti nadenj in mu z mečem predreti srce. Toda Moko je po bliskovito zgrabil gospodarja ter ga s šinimi rokami potegnil proč.

In v tem, ko so borci, hromi od groze, kakor ukleti stali na palubi, ki naj bi jo pripravljali sod smodnika v naslednjem trenutku vrgel v zrak, je črnc, krepko držeč gospodarja v naročju, skočil čez ograjo v morje.

Carmaux in Stiller, ki kapitana nista hotela zapustiti, sta se vrgla za njim.

Mogočen val je odnesel vse štiri na morje.

Tedajci je šinila skozi temo žareča luč, in za njo je buhnil neznanški tresk, ki se je strahotno razlegal nad vodami...

Fregata je bila postala žrtev vzbuhlega smodnika in se je potopila v Floridskem predlju.

V dalji pa je brez jaborov plula goreča »Folgores«, ki jo je zalivski kot odnašal proti Atlantskemu morju...

27. POGLAVJE

Brodolavci

Ko je prvi strah minil, sta se jela črnc in Carmaux ozirati po rešili deski, da jih ne bi globočina požrla. Z vseh strani so se gnali proti njim valovi, ki so jih zdaj vzdigovali visoko v zrak, zdaj metali v mokra brezdna.

Pred njimi so plesale razbitine ladij, jabori in križi, na katerih so še visele krpe platna in blaga, ostanki zaslonov in palub, zaboji, sodi in kosi konopcev, ki so se držali krmilnih klopov in prečnege tramovja.

Ko sta zagledala velik kos branika, ki bi bil lahko nosil ne le štiri, ampak dvajset ljudi, sta Carmaux in črnc zaplavalja proti njemu. Kapitan in Stiller sta se ta čas borila z valovi.

»Ujemita vrv!« je kriknil Carmaux in jima vrgla kos konopca, ki je še visel na lesovju.

Spretno zalučana vrv je padla baš med plavalca. V nekaj trenutkih sta bila pri splavu.

»Na tej deski moko morda lahko počakal,

